

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. LXXVIII. Quæ sint species bigamiæ, quæ non contrahitur per
matrimonium nisi post sequutam copulam. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

- 37 Verum fuit aliàs dubitatum verum privilegium istud retinendi pensiones suffragaretur illis qui ad militiam huiusmodi velut Sancti Stephani Florentinae admissi sunt, & professionem emiserunt non expectato probationis anno, quod pro validitate professionis requiritur, & sic nulliter facta videtur talis professio nec proficenti suffragari, iuxta Concil. Tridentin. sess. 25. cap. 15. de Regularibus. Sed resolutum fuit huiusmodi Militem Sancti Stephani debere nihilominus frui privilegio retinendi pensiones usque ad summam in privilegio contentam. † Quia in hac militia vno eodemque tempore emittitur professio, & datur habitus, ut dicitur in illius constitutione seu statutis lib. 2. capit. 1. intentio siquidem principalis Concilij est occurrere Apostasia. † Isti autem non sunt proprie Religiosi nec Regulares cum ducant uxores & non profiteantur tria Vota, ut per Abbat. in rubr. de Regul. & in cap. Ecclesia Sancta Maria, num. 3. de constitut. & per alia iura quæ in hac questione adducit Paris. de resignat. lib. 6. quest. 2. num. 116. & multis sequentibus, quam decisionem pluribus rationibus comprobatur Seraph. decis. 121. per totam quæ est repetita in decis. diversarum, decis. 591. pari. 1.

Notandum quoque est, quod licet Milites Sancti Ioannis Hierosolymitani non possint obtinere pensiones super beneficiis secularibus, sicut nec alij Regulares, de quibus suo loco egimus, nisi interuenerit dispensatio Apostolica iuxta formam quam ponit Corrad. in praxi dispens. apostol. lib. 6. capit. 1. num. 29. & ideo quamvis Papa dispensauerit militem Hierosolymitanum, eius dispensatio quamvis motu proprio facta, impugnari potest ex defectu intentionis per regulam generalem quam ponit Seraph. decis. 398. num. 1. DD. in cap. Causam quæ, de testib. cum isti milites sint verè Religiosi & sic incapaces huiusmodi pensionum, Cæsar de Grass. decis. 1. de probat. intentio quippe Pontificis, est ut regularia regularibus, & secularia secularibus assignentur: nihilominus tamen pro validitate reservationis sufficit quod constet de mente Pontificis dispensare volentis. Gig. de pension. quest. 15. per totam: atqui dispensatio facta censetur ex certa scientia, si fuerit expressum quod impetrans erat miles Hierosolymitanus; ex hoc enim Papa censetur dispensare voluisse; Ias. in l. Barbarius num. 14. ff. de offic. Prator. Paris. cons. 44. num. 15. & sequentibus, lib. 4. Gambar. de offic. leg. num. 259. lib. 6.

CAPVT LXXVIII.

ARGVMENTVM.

VO T sunt species Bigamiæ; quod illa non contrahatur per Matrimonium nisi post subsequutam copulam; Bigamos esse pensionum incapaces nisi fuerint dispensati; hodierno iure Episcopos non posse super Bigamia dispensare, siue illa vera sit, siue interpretatiua; nec etiam concurrente utilitate vel necessitate, nisi sit publica. Bigamos ex Summi Pontificis dispensatione pensiones assequi posse. Dispensatos ad pensiones censerī dispensatos ad privilegium competens ratione clericatus, maxime si dispensatus antea fuisset Clericus; Clericum post dispensationem censerī personam Ecclesiasticam, nonobstante Bigamia: dispensatum ad obtinendas pensiones, non obstante Matrimonio cum quacumque muliere contracto, posse illas retinere etiam si cum Vidua contraxerit. Dispensatio ad retinendum pensiones verum sit consumpta per primum Matrimonium, vel per contractum cum Vidua.

SVMMARIVM.

- 1 Bigamus quis dicatur & ex quibus.
- 2 Vi Bigamia contrahatur necesse est ut interuenerit carnalis copula.
- 3 Triplex est Bigamia, nempe vera, interpretatiua, & similitudinaria.
- 4 Quando & ex quibus oriatur vera Bigamia, & quando similitudinaria; & num. 5. quando interpretatiua.
- 6 Executio pro pensione non retardatur per exceptionem Bigamiae nisi fuerit probata copula carnalis.
- 7 Explicatur decisio Rota 519. part. 2. recentior.
- 8 Clerici sunt pensionum incapaces siue cum Vidua siue cum Virgine contrahatur matrimonium ex solo capite matrimonij.
- 9 Questio Bigamiae quo casu locum habere possit in pensionibus.
- 10 Bigani reputantur tanquam Laici.
- 11 Papa dispensare potest ad suscipiendos sacros ordines non obstante Bigamia.
- 12 Facilius est dispensatio quando clericatus fuit

collatus ante incursum Bigamiam.

- 13 Explicatur sententia Corradi circa dispensationem Bigamiae.
- 14 Quadam sunt Bigamiae species in quibus solus Papa dispensat de iure communi.
- 15 Episcopum dispensare posse Bigamum ad minorum ordines multi existimant.
- 16 Sed refertur in contrarium declaratio Cardinalium sacri Concilij interpretum.
- 17 Item Episcopum super Bigamia interpretatiua dispensare non posse refertur ex eiusdem Congregationis decisione.
- 18 Episcopus virum ex causa necessaria possit dispensare super Bigamia Clerici ut minores ordines exerceant.
- 19 Episcopi non possunt dispensare in quarto consanguinitatis gradu, possunt tamen ob magnam necessitatem.
- 20 Intellige dummodo necessitas respiciat causam publicam iuxta Garfæ sententiam.
- 21 Quoad pensiones Papa dispensat cum Bigamo.
- 22 Dispensans Papa ad pensiones Bigamum, censetur tacite illum dispensare super clericatu.

Tract. de Pension. Eccles. Cap. LXXVIII. 223

- 23 *Dispensatio Pontificia comprehendit omnia que veniunt in necessariam consequentiam.*
- 24 *Dispensatus ad duo beneficia residentiam requirunt, censetur tacite dispensatus ad residendum in uno.*
- 25 *Dispensatus ad fructus in absentia percipiendos censetur tacite dispensatus a fidei professione personali.*
- 26 *Dispensatus minor ad beneficium Sacerdotale non adstringitur ad suscipiendum sacerdotium.*
- 27 *Dispensatio super Matrimonio infert legitimatorem prole.*
- 28 *Dispensatio que precessit Matrimonium ad pensiones obtinendas favorabilior est ea que subsequitur.*
- 29 *Sufficit tamen dispensatio post Matrimonium obtenta.*
- 30 *Per primam Tonsuram imprimatur character indelebilis in anima.*
- 31 *Clericatus licet non possit conferri ab Episcopo non suo, ille tamen imprimitur in anima characterem.*
- 32 *Qui fuit dispensatus ad pensiones obtinendas potest etiam valide assequi translatas.*
- 33 *Facultas obtinendi pensiones non obstante Matrimonio cum quacunque muliere contracto, comprehendit etiam viduas.*
- 34 *Distio cum quacunque muliere, comprehendit etiam mulieres corruptas.*
- 35 *Incompatibilitas pensionum pendet potius ex matrimonio, quam ex Bigamia.*
- 36 *Quando adsunt duo impedimenta, uno sublato remanet aliud.*
- 37 *Bigamia interpretativa facilius est in dispensatione.*
- 38 *Dispensatione ad retinendas pensiones non obstante matrimonio, intelligitur de primo nec trahitur ad secundum.*
- 39 *Si dispensatio retinendi pensiones non obstante matrimonio fuerit concessa per verba amplissima trahitur ad secundum.*
- 40 *Qui cum vidua contrahit non propterea dicitur duo matrimonia contraxisse.*

PRo intelligentia materie supponendum est proprie Bigamum illum dici, qui successivè (secundum Hostiensem in summa num. 2.) & diversis temporibus duas habuit uxores legitimas per text. in cap. aperiat 31. quest. 1. cap. si quis & cap. cognoscimus 34. distinct. quod intelligendum est dummodo cum utraque Matrimonium fuerit consummatum, cap. debetum, de Bigam. cap. Valentino 33. distinct. vel qui corruptam vel Viduam ducit, cap. seriatim 32. distinct. vel qui pollicitam virginitatem violavit, cap. quotquot 26. quest. 1.

Sed clarius & distinctius procedendo dicendum est, triplicem esse Bigamiam, videlicet veram, interpretativam, & similitudinariam, iuxta gloss. in cap. 2. de Bigam. quamvis duas tantum species referat. Sed communis Doctorum sensus est ut addamus etiam tertiam speciem, nempe similitudinariam, quam triplicem distinctionem sequuntur omnes Doctores, & nominatim Sanchez de matrim. lib. 7. distinct. 83. num. 2. Garl. de benefic. part. 7. cap. 6. num. 15. Paris. de resignat. lib. 5. quest. 3. num. 187.

Verè Bigamus ille dicitur qui secundas contrahit nuptias validas & consummatas, interpretativè qui contrahit & consummat Matrimonium cum una sola ab alio corrupta, vel cum virgine post adulterium ab illa commissum cognita, aut ex duobus Matrimoniis consummatis inualidis, aut uno valido &

alio inualido; similitudinaria quæ contrahitur ex Matrimonio contracto & consummato, etiam cum virgine per eos qui ad sacros Ordines promoti sunt, aut voto solemnè adstricti.

Dicitur autem Bigamia interpretativa quia sic contrahens licet unam dumtaxat uxorem duxerit, fingitur interpretatione iuris duas habuisse; & illi locus est, etiam si quis uxorem adulteram cognoverit, siue scienter, siue ignoranter; ut ex communi sententia confirmat Garl. dicta part. 7. cap. 6. num. 16. Sed de his omnibus recurrendum erit ad Sanchez dicto lib. 7. de impedimen. disp. 83. 84. & 85.

Secundo loco notandum est, quod cum alias fuisset disputatum, utrum solutio pensionis retardari posset sub prætextu Bigamiæ contractæ per pensionarium propter Matrimonium cum Vidua celebratum, fuit nihilominus resolutum, pensionem deberi non obstante illo Matrimonio cum Vidua celebrato; quia non fuerat probatum copulam fuisse subsequutam, imò uxorem mortuam fuisse post duos menses à tempore Matrimonij, semperquè fuisse infirmam & inhabilem ad copulam, idcò non obstat bigamiam quæ non contrahitur nisi subsequatur copula & consummatio d. cap. debetum de Bigamia, quia ubi copula defuit, solus consensus non sufficit, ad designandum matrimonium Christi cum Ecclesia per Incarnationis mysterium contractum, nec vir ille dicitur carnem suam in plures divisisse, ut decisum fuit per Rotam decis. 519. num. 5. part. 2. recent. Sed tamen ego crediderim decisionem illam veram quidem esse, si ad solam Bigamiæ irregularitatem respectus habeatur, sed si animum inspicimus dimittendi clericatum, & amplectendi statum contrarium vitæ Ecclesiasticæ ex qua resultat tacita dimissio pensionum & beneficiorum, ut superiori capitulo ostensum fuit, non video quomodo doctrina illa pensionarium excusare potuisset.

Tertiò notandum est, quod sicut beneficiorum ita & pensionum incapax est Bigamus; Addey, ad Burat. decis. 791. num. 12. & Addent. ad Gregor. decis. 516. num. 13. Rota decis. 12. num. 26. part. 5. recent. cum etiam per contractum simplicis Matrimonij pensio amittatur, ut iam dictum & probatum fuit, & testatur Rota dicto num. 26. & Marches. de commis. appellat. in causis pensionum part. 1. §. 2. num. 150. Rota in Ferrariensi pensionis 14. Iunij 1614. coram Remboldo inserta post tract. Vluiani de iure patronat. decis. 95. num. 5. etiam si non interveniat bigamia, & per consequens ita definit pensio per contractum matrimonij cum virgine ac cum vidua, Rota apud Pic. ad statum. vrbis decis. 2. num. 12. quæ est in Casar-Augustana pensionis 18. Iunij 1610.

Sed quæstio bigamiæ in hac pensionum materia interuenire potest quando quis matrimonium per bigamiam contraxisset, & deinde mortua uxore vellet tonsurari & adipisci pensiones, quod sine dispensatione facere non potest, quia bigami denuciantur omni privilegio clericali, cap. 1. de Bigam. in 6. Rota in dicta decis. 95. apud Vluian. num. 3. versic. nec obstat quod D. Princeps, & decis. 12. num. 24. & 31. part. 1. recent. Et reputantur tanquam meri Laici. Garl. de benefic. part. 7. cap. 6. num. 2. Paris. de resignat. lib. 4. cap. 4. num. 18. Aufier. ad decis. Capel. Tholos. 64. 234. & 251. Rebuff. de pacif. possess. numer. 232. & sequentibus, ubi omnes bigamiæ species sigillatim exponit.

Quartò notandum est, posse Summum Pontificem super bigamia dispensare ad Sacros ordines recipiendos. Couarrua. in clem. si furiosus, de

224 Petri Francisc. de Tonduti Sanlegerij

- homicid. part. 1. §. 2. num. 4. † Vbi dicit Episcopum dispensare non posse regulariter, maxime si quis post clericatum contraxerit cum bigamia matrimonium; & per eum ibidem in versicul. sic sane non posse, & in versic. qua quidem opinio, Paris. de resignat. lib. 5. quest. 3. num. 197. Posse tamen Episcopum dispensare in bigamia similitudinaria dixit Pitt. Corrad. de dispensat. lib. 2. cap. 1. num. 16. in omni autem bigamiae specie solum Summum Pontificem generaliter ad quoscunque ordines etiam Pontificales & ad quaecunque beneficia Ecclesiastica dispensare posse dicit Corrad. ibid. num. 18.*
- 13 *Sed in iis quae dicit Corrad. videtur aliqua inesse contrarietas nisi dicamus ipsum velle, quod solus Papa dispenset in certis Irregularitatis speciebus; vel forsan verbum illud solum esse delendum, id eo pro totali resolutione concludendum est. † Imò posse de iure ex mente Doctorum Episcopum dispensare ut bigamus minores ordines suscipiat, & susceptis utatur, tradit Sanchez de matr. lib. 7. disput. 86. num. 11. vbi plurimos allegat, Mirand. in quest. regularibus tom. 1. quest. 8. art. 2. conclus. 2. quod in maioribus & Sacris ordinibus facere non potest, secundum opinionem Doctorum mox allegatorum.*
- 14 *Sed tamen aduertendum est ea quae diximus ex mente illorum, hodie non esse recepta in praxi & cessare omnes controuersias & Doctorum varietates quos copiose exponit Barbof. in tract. de potest. Episcop. part. 2. allegat. 49. à num. 21. usque ad finem, quia Sacra Cardinalium Congregatio sic questionem hanc terminauit die 30. Ianuar. 1580. approbante Sixto V. Pontifice maximo his verbis: Episcopus auctoritate sua Ordinaria cum sibi subdito vero bigamo, qui alias cum duabus virginibus successiue legitimum Matrimonium contraxit & consummauit, & modo defuncta fuit, dispensare non potest, ut primam consuram & beneficia à se vel ab aliis accipiat. Ob quam auctoritatem ita concludit Garf. de benef. part. 7. cap. 6. num. 4. & 5. sequitur Lezan. in summa regul. part. 3.*
- 15 *in verbo bigamus, num. 4. & sequentibus. † Vbi etiam allegatur alia declaratio eiusdem sacrae Congregat. ex Barbof. in decis. Apostol. in verbo Bigamus, collect. 69. loquens de bigamia etiam interpretatiua, per quam fuit resolutum bigamum affectum bigamia interpretatiua, etiam si ante constitutus esset in ordine Ostiarius non posse mortua vxore dispensari per Episcopum, ut in Ordine sacro ministret; idque sub die 13. Aprilis 1630. & sic cessant ea quae in contrarium resoluit Ricc. in praxi aurea decis. 220. & alij per Sanch. & ceteros citati.*
- 16 *Quamuis autem Garf. dicta parte 7. cap. 6. numer. 14. existimet Episcopum etiam iusta subsistente causa non posse dispensare Clericum in minoribus Ordinibus constitutum circa exercitium Ordinum susceptorum; tamen contraria sententia mihi valde est probabilis propter auctoritatem tot insignium Doctorum quos cumulat Garf. ibidem num. 13. veluti si necessitas vigeat propter inopiam Clericorum, aut magnam locorum distantiam, aut similis causa interueniat, prout dicunt alij Doctores.*
- 17 *Et facit à simili quod licet Episcopi non possint dispensare, ut Matrimonium celebretur inter coniunctos in duplici quarto gradu, ut notat Garf. de benef. parte 11. cap. 5. num. 339. & 344. possunt tamen id facere in casu magnae & urgentis necessitatis, veluti si magnum oriretur scandalum, & recursus non possit haberi ad Summum Pontificem, propter locorum distantiam, aut paupertatem, aut*

alia simili de causa, ut testatur Sanchez de Matrim. lib. 2. disput. 40. num. 3. † Cuius tamen sententiam imprecatur Garf. dict. part. 11. cap. 5. num. 349. dicens non esse hoc casu considerandam vilitatem priuatam, sed duntaxat publicam, ut per eum num. 348.

In specie tamen quoad pensiones non est dubitandum, quin Papa possit dispensare cum bigamo, vtillas obtinere possit: decisum fuit in Rota dict. decis. 12. num. 28. parte 5. recent. Vbi etiam dictum fuit quod quando dispensatio est concepta verbis amplissimis, veluti si dictum fuerit quod impetrans possit pensiones obtinere, etiam si contingeret illud cum vna, vel pluribus Matrimonium contrahere, tunc enim non potest illi opponi quod per Matrimonium amiserit priuilegium clericale, quia stante illa dispensatione priuilegium quod ratione fori, aut aliis de causis amisit, illud tamen retinet quoad pensiones, quarum ratione fuit dispensatus, & sufficit quod tempore concessionis vel translationis fuisset Clericus.

Et hoc passim obseruatur quod sic dispensatis assignantur pensiones tanquam Clericis, nec vquam fit mentio priuilegij Clericalis, quia quando Summus Pontifex dispensat Clericos priuilegio illo denudatos ad obtinendas pensiones censetur ipsos ex consequenti necessitate ad retinendum beneficium Clericatus dispensasse; attento notorio stylo Curiae, iuxta quem non assignantur pensiones nisi illis qui caractere Clericali sunt insigniti vel insigniendi: † quia dispensatio trahitur ad ea omnia quae ex illa resultant in necessariam consequentiam, Felin. in cap. 3. de constitut. num. 6. & in cap. si Clerici 8. de adulteriis, num. 16. versicul. fallu de iudic. Sanchez de Matrim. lib. 8. disput. num. 19. † vnde dispensatus ad obtinenda plura beneficia, censetur etiam dispensatus ad residendum in vno ipsorum duntaxat, Ripa in cap. ad aures, numer. 43. Felin. in dicto §. de adulteriis num. 17. Et pro Regula stat Glossa notabilis, quam DD. communiter sequuntur, in cap. quia tantum, in verbo plures Ecclesias, de prebendis, & probatur ex Glossa in cap. si quis in clero, versic. solemnibus 7. quest. 1. Hostiensis in cap. cum in cunctis, de elect. quia alioquin dispensatio redderetur inutilis, & sine effectu, Felin. in cap. postulasti, num. 10. de rescript. Pitt. Corrad. de dispensat. lib. 1. cap. 5. num. 19.

Præterea dispensatus ad percipiendos fructus in absentia censetur etiam dispensatus ad illos percipiendos non facta professione fidei in manibus Episcopi, vel eius vicarij. Garf. de benef. parte 3. cap. 3. num. 77. † Eadem ratione minor dispensatus super ætate in qua non est capax promotionis ad sacerdotium intra annum non tenetur promoueri: Rebuff. in praxi tit. de non promotis intra annum, num. 55. Sanch. dict. lib. 8. disp. 1. num. 19. † Et dispensatio super Matrimonio infert necessarium legitimam proles tanquam consecutiuam ad dispensationem: Rota decision. 166. numer. 6. parte 1. recent. Eadem igitur ratione dicendum est eum qui dispensatus fuit ad obtinendum pensiones, non obstante bigamia, censi etiam dispensatum ad retinendum, ad hunc effectum, priuilegium Clericale. † Quod multò fortius locum obtinere debet quando dispensatio præcessit Matrimonium, & sic attenta dispensatione quam habebat tempore Matrimonij, nunquam fuit priuatus priuilegio Clericali. † Quamquam etiam si fuisset dispensatio postea obtenta per quam impetrans restituitur ad pristinum statum Clericalem, Rota

Tract. de Pension. Eccles. Cap. LXXVIII. 225

- Rota dicta decisione 12. num. 35. parte 5. recent.
- 30 † Character enim qui imprimitur per primam Ton-
suram indelebilis est, & consistit in anima, & li-
cet obliuente bigamia careat priuilegio Clericali,
tamen in effectu & in fundamento ratione cara-
cteris non destituitur Clericatu; Rota decis. 516.
num. 9. coram Gregor. & ibi Addit. in fine, & apud
Pitrum ad statut. vrbis dicta decis. 2. num. 13. & 14.
& in decisione 95. num. 6. & 7. post tract. Viuiani de
iure patron. Addit. ad Burat. decis. 791. num. 21. & 22.
Gabr. conf. 181. num. 3. lib. 2. Garf. de benef. parte 7.
cap. 1. num. 2. Rota dec. 731. num. 1. & 6. p. 1. diuers.
31 † Vbi dicitur quod ille qui Clericatum obtinuit ab
Episcopo non suo sine dimissoriis recipit caracte-
rem, sed non recipit executionem, aut si illam reci-
piat, illi interdicens est.
- 32 Quinto notandum est quod si bigamus fuerit
dispensatus ad obtinendas pensiones erit etiam ca-
pax, vt in eum transferantur pensiones transferen-
dæ in personas Ecclesiasticas, propter characterem
primæ tonsuræ, propter quam dicitur persona Ec-
clesiastica: *cap. cum contingat*, & ibi Doctores de
iur. & qualis. Burat. dict. decis. 791. num. 23. Rota
dict. decis. 12. num. 6. parte 5. recent. cum in hac ma-
teria non debeat fieri differentia inter pensionis re-
seruationem & translationem, & Rota apud Gregor.
decis. 18. num. 3.
- 33 Sexto notandum est, quod si quis obtinuerit à
Summo Pontifice, vt pensiones retinere possit libe-
re & licite etiam cum quacunque muliere nullo
sibi iure prohibita Matrimonium contraxerit, cen-
setur etiam dispensatus, vt pensiones retinere possit;
non obstante bigamia orta ex Matrimonio cum vi-
dua contracto; quia verbum, *mulier*, verificatur
etiam in vidua; *l. mulieris appellatione*, cum ibi no-
tat. ff. de verborum significatione, *l. exempta*, & ibi
Gloss. in verbo *mulier*, ff. de action. empt. † Et hoc
maximè si in dispensatione dictum fuerit de qua-
cumque muliere propter dictionem, *quacunque*, quæ
est vniuersalis, *cap. soluta in fine*, & ibi Abb. in vl-
tim. notab. de maior. & obediens. & omnes mulie-
res etiam corruptas comprehendit, & suam retinet
significationem etiam in stricta dispensationis ma-
teria. Calderin. conf. 1. de consanguinit. & affin. Rota
in Casarugustana pensionis 18. Iunij 1610. coram
Lancelloto, inserita post tract. Pic. ad statut. vrbis de-
cis. 2. Marchef. de commiss. part. 1. folio 540. & 591.
Rota post consil. Farin. num. 293. in 2. volum. Consil-
liorum.

Et ratio est quia ad effectum retinendi pensiones,
nihil refert vtrum Matrimonium contractum fuerit
cum virgine, vel vidua; quia incompatibilitas con-
sistit in ipso Matrimonij contractu, non autem in
qualitate mulieris: ideo Papa cum dispensauit in
casu contracti & consummati Matrimonij cum qua-
cumque muliere, videtur dicendum quod habitus
etiam fuerit respectus ad contractum initum cum
vidua: hæc est ratio quam affert Rota decis. 367. n. 4.
part. 1. recent. † Quæ tamen salua pace non est om-
nino concludens, quia duo hic concurrunt impedi-
menta, vnum ex parte Matrimonij, aliud ex parte
bigamiæ, & vno sublato semper remanet aliud: *cap.
ex tuarum, de auctoritate & usu pall. cap. pastoralis de
priuil. Gemin. conf. 33. num. 8. Rot. decis. 76. num. 2.
p. 2. recent.*

Hoc tamen animaduersione dignum est, quodque
in facto obuenerit potest, quod in dicta decis. 367.
dicitur num. 6. quod illa bigamia quæ contrahitur
non per iteratas nuptias sed per contractum Matri-
monij cum vidua, est interpretatiua, & per conse-
quens facilius dispensabilis. Felin. in cap. postulasti,
num. 12. de rescript. Sanchez de Matrim. lib. 7. de
impedim. disp. 84. n. 1. in princip. & n. 7.

Vltimo loco notandum est, quod si Papa concess-
erit alicui, vt nonobstante Matrimonio pensiones
retinere possit, talis concessio intelligenda est de pri-
mo Matrimonio, nec suffragatur si quis secunda vi-
ce Matrimonium contrahat.

Nisi tamen ex generalitate verborum concessionis
colligi posset eam fuisse Pontificis mentem, vt ad vl-
teriores etiam nuptias esset extendenda. Rota de-
cis. 37. num. 16. & 17. parte 5. recent. veluti si in
concessione gratiæ dictum fuisset, etiam si ad secun-
da, & plura vota conuolaueris; quia per illa verba,
& vigore dictionis copulatiuæ, Papa ampliat con-
cessionem, illamque extendit ad plura Matrimonia
distincta & separata: copula enim comprehendit
qualitates separatas, quarum vna non inest alteri;
l. ea tamen adiectio, ff. de legat. 3. Surd. decis. 18. n. 12.
Rota dicta decis. 75. n. 6. parte 5. recent.

Non tamen dicitur duo contraxisse Matrimonia
qui contrahit cum vidua, vt dici possit dispositio-
nem in primo actu fuisse consumptam, quamuis sic
contrahens dicatur bigamus, quia non dicitur verè
secundum contraxisse Matrimonium, sed tantum
interpretatiuè, Rota dicta decis. 2. apud Picum, n. 17.
quæ est 293. post 2. vol. conf. Farin. & apud Marchef.
fol. 591. & 640.

CAPVT LXXIX.

ARGVMENTVM.

DISPOSITIO Clementinæ vnice, de sequestrat. possess. & fructuum, quod
lata vna sententia in Curia Romana aduersus beneficij possessorem non
triennalem locus sit sequestrationi fructuum, vtrum locum habeat in
pensionibus, siue lata fuerit sententia in fauorem titularis pensione de-
clarata nulla, siue in fauorem pensionarij in casibus in quibus sententia
non est exequibilis appellatione non obstante: Quid statuendum sit quando Capitu-
lum debet soluere pensionem, & periculum est ne futuræ condemnationis difficilis sit
executio, propter Capituli potentiam, vel diffugia in terminis constitutionis per S. M.
Pium V. desuper editæ.

SYMMA